

Hotărârea CNCD privind publicarea unui articol pe teme de gen

Hotărârea nr. 186 din 20 iunie 2012

Dosar nr.: 451/2011

Petiția nr.: 6912/12.12.2011

Petenți: A.M.P. ș.a.

Reclamat: Cotidianul „Evenimentul Zilei”, D.I.

Obiect: publicarea unui articol precum și comentariile la acest articol pe criteriul de gen.

I. Numele, domiciliul și reședința părților

I.1. Numele, domiciliul sau reședința petentei

I.1.1. A.M.P., în calitate de reprezentant, cu domiciliul de corespondență la Guvernul României din Piața Victoriei nr. 1, sector 1, București.

I.2. Numele, domiciliul sau reședința reclamatului

I.2.1. Cotidianul „Evenimentul Zilei”, cu sediul în București, str. Cristian Popișteanu nr. 2-4, et. 6, birou 7, sector 1.

II. Descrierea presupusei fapte de discriminare

Petenta susține că publicația „Evenimentul Zilei” a comis o faptă de discriminare pe criteriul de gen prin publicarea articolului „Urlă și se enervează. Vezi portretul complet al femeii care se află într-un post de conducere”, precum și prin permiterea postării comentariilor la acest articol.

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20 alin. (4) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

3.2. Prin adresele nr. 6912/05.03.2012 și 1580/28.03.2012 a fost citată petenta, iar prin adresele nr. 1111/05.03.2012 și 1580/28.03.2012 a fost citat reclamatul. Părțile au fost citate pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 26.03.2012, respectiv 17.04.2012. La termen părțile nu s-au prezentat.

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile petentei

4.1.1. Petenta susține că publicația „Evenimentul Zilei” a comis o faptă de discriminare pe criteriul de gen prin publicarea articolului „Urlă și se enervează. Vezi portretul complet al

femeii care se află într-un post de conducere”, precum și prin permiterea postării comentariilor la acest articol.

4.1.2. Astfel, petenta solicită sancționarea publicației, precum și a autorului articolului, considerând că titlul articolului induce evident și nejustificat opinia că femeile nu sunt capabile să exercite un management comparabil cu cel exercitat de bărbați și au un handicap emoțional ce le afectează, natural și inexorabil, performanțele și responsabilitatea actului de conducere.

De asemenea, susține că permiterea postării și menținerii comentariilor denigratoare și discriminatorii trebuie sancționată, ediția *online* a cotidianului transformându-se într-o platformă de propagare a discriminării de gen.

4.2. Susținerile reclamatului

4.2.1. Reclamatul solicită respingerea petiției, motivând că nu sunt îndeplinite condițiile art. 2 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000, republicată.

4.2.2. Ipoteza discriminării pe sex, implicit invocarea emoționabilității excesive feminine, nu reiese nicidecum din cuprinsul articolului incriminat, ci este dedusă în mod nejustificat de către autorii petiției.

Articolul incriminat reprezintă, în fapt, o preluare a unui articol străin apărut în publicația britanică *Daily Mail* despre un studiu efectuat de către Asociația Britanică pentru Controlul Furiei (*British Association of Anger Management*) și nu are drept scop săvârșirea unei fapte de discriminare în sensul art. 2 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000.

4.2.3. În ceea ce privește postările de pe site-ul *www.evz.ro*, cu referire la articolul incriminat, reclamatul susține că atât autorul articolului, cât și publicația nu se pot face vinovați de acțiunile și afirmațiile altor persoane.

De altfel, pe site-ul publicației există un Regulament de Comunitate în care se specifică în mod expres că „toate mesajele exprimă doar punctul de vedere și opiniile autorilor acestora, întreaga responsabilitate, din punct de vedere legal, revenind în întregime autorilor mesajelor”.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. Colegiul reține că în cazul de față ne raportăm la libertatea de exprimare și corelativ la dreptul de a nu fi supus discriminării. Dreptul de a nu fi supus discriminării constituie unul dintre drepturile fundamentale într-o societate democratică, dreptul la egalitate constituind un drept cu aplicare imediată, nu progresivă, având în vedere că discriminarea în sine este un afront adus demnității umane. Tratatul discriminatoriu are de cele mai multe ori ca scop sau ca efect umilirea, degradarea sau interferența cu demnitatea persoanei discriminate, în mod particular, dacă acest tratament se manifestă în public. Tratatul pe cineva mai puțin favorabil din cauza unor criterii inerente sugerează, în primul rând, dispreț sau lipsă de respect față de personalitatea sa.

5.2. Pe de altă parte, dreptul la libertatea de exprimare este garantat de Constituția României, care prevede în art. 30 alin. (1) și (6) că „Libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de comunicare în public, sunt inviolabile”. Însă, libertatea de exprimare, din perspectiva alin. (1) al art. 30 trebuie coroborată cu alin. (2) din art. 30 care prevede în mod

expres că „Libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine”.

5.3. În aceeași argumentație trebuie subliniat faptul că Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice (ratificat de România la 9.12.1974) prevede în art. 19 parag. 3 că „exercitarea drepturilor prevăzute la parag. 2 al prezentului articol (dreptul la libertatea de exprimare) comportă îndatoriri și răspunderi speciale. În consecință, ea poate fi supusă anumitor limitări care trebuie însă stabilite în mod expres prin lege și care sunt necesare: a) respectării drepturilor sau reputației altora; b) apărării securității naționale, ordinii publice, sănătății sau moralității publice”. Astfel, se poate concluziona faptul că dreptul la liberă exprimare nu este un drept absolut și că exercitarea lui trebuie realizată în anumite condiții, de altfel stabilite în considerarea și pentru protejarea demnității persoanei.

5.4. Raportându-ne la aspectele care fac obiectul petiției deduse soluționării, Colegiul constată că acestea vizează conținutul unui articol postat pe site-ul ziarului „Evenimentul Zilei” la data de 7.12.2011, în opinia petentei, aducând atingere dreptului la demnitate personală pe criteriul de gen. Astfel, sub aspectul individualizării și al conținutului articolului, reținem că partea reclamată a publicat materialul intitulat „Urlă și se enervează. Vezi portretul complet al femeii care se află într-un post de conducere”.

5.5. În consecință, Colegiul trebuie să țină seama de un element deosebit de important: rolul esențial jucat de presă într-o societate democratică. Dacă presa nu trebuie să depășească anumite limite, îndeosebi în ceea ce privește reputația și drepturile celorlalți, precum și necesitatea de a împiedica divulgarea unor informații confidențiale, sarcina sa este totuși comunicarea, cu respectarea datoriilor și responsabilităților proprii, a informațiilor și ideilor referitoare la orice problemă de interes general. Mai mult, Colegiul este conștient de faptul că libertatea în domeniul presei scrise include, de asemenea, și recurgerea la o anumită doză de exagerare, chiar de provocare prin prezentarea unor idei sau opinii care offensează, șochează sau deranjează. În cauze asemănătoare celei de față, marja de apreciere a autorităților naționale se circumscrie interesului unei societăți democratice de a permite presei să își joace rolul indispensabil de „câine de pază” și să își exercite aptitudinea de a da informații cu privire la problemele de interes general. Este inadmisibil ca un ziarist să nu poată formula judecăți critice de valoare decât sub condiția demonstrării veridicității.

5.6. Având în vedere că articolul reprezintă în fapt o preluare a unui articol străin apărut în publicația *Daily Mail*, Colegiul nu poate reține că scopul urmărit prin materialul publicat a fost acela de a aduce atingere demnității persoanelor de sex feminin.

În ceea ce privește titlul articolului „Urlă și se enervează. Vezi portretul complet al femeii care se află într-un post de conducere”, Colegiul reține că prin acest titlu se poate induce opinia că femeile nu sunt capabile să exercite un management comparabil cu cel al bărbaților. Prin urmare, Colegiul consideră că un act managerial de calitate nu are legătură cu sexul persoanei care îl desfășoară, ci doar cu pregătirea profesională.

Astfel, Colegiul consideră că prin titlul articolului se aduce atingere demnității persoanelor de gen feminin.

Raportându-ne la demnitatea umană, reiterăm prevederile art. 15 din O.G. nr. 137/2000, conform cărora orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ura rasială sau națională ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau

unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia constituie contravenție și trebuie sancționat.

5.7. Sintetizând, informațiile (articolul) publicate pe site-ul ziarului „Evenimentul Zilei” nu pot fi încadrate ca fapte de discriminare în accepțiunea art. 2 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000, republicată, însă comentariile ce au urmat acestor informații au un caracter discriminatoriu la adresa femeilor.

Astfel, Colegiul reține că acest model de comentarii trebuie atent urmărit/ supravegheat și eliminat, în vederea evitării situațiilor în cauză.

5.8. Având în vedere obligația ziarului de a face tot posibilul evitării postării unor astfel de mesaje, Colegiul recomandă acestuia instituirea unei metode de a filtra comentariile cititorilor, prin interzicerea unor cuvinte cheie, care ar putea aduce atingere demnității umane.

5.9. Mai trebuie subliniat și faptul că la aplicarea sancțiunii, Colegiul Director a luat în considerare faptul că achiziționarea unor softuri performante necesare efectuării filtrării ridică probleme de ordin material în sensul în care softurile respective sunt foarte costisitoare. Însă, acest fapt nu exonerează publicațiile în totalitate de obligația de a găsi o modalitate eficientă prin care să stopeze situațiile de acest gen, care devin tot mai frecvente.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, *cu unanimitate de voturi* ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Aspectele privind conținutul articolului nu intră sub incidența prevederilor art. 2 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000, republicată;

2. Aspectele privind titlul articolului intră sub incidența prevederilor art. 2 alin. (1) coroborat cu prevederile art. 15 din O.G. nr. 137/2000 și se sancționează autorul articolului cu avertisment, potrivit art. 26 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000, republicată;

3. Aspectele privind comentariile aferente articolului intră sub incidența prevederilor art. 2 alin. (1), art. 2 alin. (4) coroborat cu art. 15 din O.G. nr. 137/2000, republicată și se sancționează editorialul cu avertisment, potrivit art. 26 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000, republicată;

4. Clasarea dosarului;

5. Se va răspunde petenților în sensul celor hotărâte;

6. O copie a hotărârii se va transmite părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință: Csaba Ferenc Asztalos, Ioana Cazacu, István Haller, Claudia Stanciu, Alexandru Vasile Vasile